

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бендасюка Ігоря Богдановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 46 Кодексу законів про працю України

Київ
6 вересня 2023 року
№ 148-2(1)/2023

Справа № 3-125/2023(232/23)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бендасюка Ігоря Богдановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 46 Кодексу законів про працю України.

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Бендасюк І.Б. звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статтям 1, 3, 6, 8, 19, 24, 43, 48, 64, 92 Конституції України (конституційність) окремий припис частини першої статті 46 Кодексу

законів про працю України (далі – Кодекс), а саме „в інших випадках, передбачених законодавством“.

Згідно з частиною першою статті 46 Кодексу „відсторонення працівників від роботи роботодавцем допускається у разі: появи на роботі в нетверезому стані, у стані наркотичного або токсичного сп'яніння; відмови або ухилення від обов'язкових медичних оглядів, навчання, інструктажу і перевірки знань з охорони праці та протипожежної охорони; в інших випадках, передбачених законодавством“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів впливає таке.

2.1. Бендасюк І.Б. звернувся у листопаді 2021 року в суд з позовом до навчально-виховного комплексу „Кременецька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 5 – дошкільний навчальний заклад“ Кременецької міської ради Тернопільської області про визнання незаконним та скасування наказу про відсторонення його від роботи на час відсутності щеплення від COVID-19 без збереження заробітної плати та стягнення середньомісячного заробітку за час вимушеного прогулу.

Кременецький районний суд Тернопільської області рішенням від 10 січня 2022 року позов задовольнив, проте Тернопільський апеляційний суд постановою від 20 травня 2022 року вказане рішення скасував та ухвалив нове, яким у задоволенні позову Бендасюка І.Б. відмовив.

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду постановою від 12 квітня 2023 року касаційну скаргу Бендасюка І.Б. залишив без задоволення, а постанову Тернопільського апеляційного суду – без змін. З-поміж іншого Верховний Суд указав, що „відсутність підтвердження факту проходження працівником обов'язкового щеплення та відсутність медичного висновку про наявність протипоказань до вакцинації є підставою для його відсторонення“, „право позивача на працю в освітньому закладі було тимчасово обмежене з огляду на суспільні інтереси,

оскільки позивач ухилився від обов'язкового щеплення“, „таке втручання ґрунтувалося на законі, має легітимну мету, є пропорційним до досягнення такої мети та є цілком необхідним у демократичному суспільстві“.

2.2. Бендасюк І.Б. стверджує, що відсторонення працівників від роботи власником або уповноваженим ним органом допускається в „інших випадках, передбачених законодавством“. У його справі „це мало наслідком обмеження його конституційних прав підзаконними актами Кабінету Міністрів України та Міністерства охорони здоров'я України“, „оспорюваними положенням частини першої статті 46 КЗпП заробітна плата, грошове забезпечення працівників, право на працю, право на достатній життєвий рівень та право на рівні права за ознакою стану здоров'я, поставлені в невизначену залежність від виконавчої влади, яка має право на прийняття будь-яких підзаконних актів, в тому числі, що стосується відсторонення за ознакою здоров'я – наявності щеплення“, що суперечить статтям 1, 3, 6, 8, 19, 24, 43, 48, 64, 92 Конституції України, оскільки:

– „право на працю та гідний життєвий рівень може бути обмежене тільки законом, а не підзаконним актом“;

– частина перша статті 46 Кодексу «не відповідає вимогам чіткості, зрозумілості та однозначності норми права, оскільки з її змісту неможливо встановити, що саме слід розуміти під терміном „законодавство“»;

– «відсторонення особи від роботи за невизначених умов – „в інших випадках, передбачених законодавством“, може мати наслідком позбавлення її в такий спосіб заробітку на невизначений період, що є навіть тяжчим за покарання як міру відповідальності, за будь-якою невизначеною ознакою, що не пов'язана з поведінкою особи“».

Обґрунтовуючи свої твердження, суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на Конституцію України, Кодекс, інші нормативні акти, рішення Конституційного Суду України, а також на судові рішення у його справі.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно з Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим, зокрема, статтею 55 цього закону (абзац перший частини першої статті 77); Конституційний Суд України відмовляє у відкритті конституційного провадження, визнавши конституційну скаргу непринятною, якщо зміст і вимоги конституційної скарги є очевидно необґрунтованими (частина четверта статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Бендасюк І.Б. висловлює незгоду із законодавчим регулюванням щодо обов'язковості проведення профілактичних щеплень працівників окремих професій, виробництв та організацій, діяльність яких може призвести до зараження цих працівників та (або) поширення ними інфекційних хвороб, а також із остаточним судовим рішенням у його справі – постановою Верховного Суду, – а саме з неправильним, на його думку, застосуванням частини першої статті 46 Кодексу. Проте така незгода не може вважатись належним обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності оспорюваного припису Кодексу.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Бендасюка Ігоря Богдановича щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремого припису частини першої статті 46 Кодексу законів про працю України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**